

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Verzoek inzage verleende geen vergunning of ontheffing nodig brief voor prunus verwijdering Kvs	246017		

Middelburg, 12 januari 2023

Geachte mevrouw,

Op 7 december 2022 heeft u Gedeputeerde Staten op grond van de Wet open overheid (Woo) verzocht om informatie over de geen vergunning of ontheffing nodigbrief die afgegeven is ten behoeve van het uitvoeren van natuurherstelwerkzaamheden (prunus verwijdering) op diverse percelen in Natura 2000-gebied Kop van Schouwen.

Op 13 december 2022 is u, namens Gedeputeerde Staten, de ontvangst bevestigd van uw Woo-verzoek. In deze brief hebben wij ook aangegeven dat wij één document hebben dat gegevens bevat die van derden afkomstig zijn. Wij hebben de betrokken derde in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. Dit hebben zij gedaan op 16 december 2022. Tijdens deze periode is de beslistermijn op het verzoek opgeschort. De uiterlijke beslisdatum is hierdoor 7 januari 2023.

Met dit schrijven ontvangt u het besluit op uw Woo-verzoek.

Inhoud van uw verzoek

In uw Woo-verzoek vraagt u zoals opgemerkt om informatie over de geen vergunning of ontheffing nodigbrief die afgegeven is ten behoeve van het uitvoeren van natuurherstelwerkzaamheden (prunus verwijdering) op diverse percelen in Natura 2000-gebied Kop van Schouwen.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Woo. Op grond van artikel 4.1, eerste lid, van de Woo kan eenieder een verzoek om informatie richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.

Artikel 4.1, zevende lid, van de Woo bepaalt dat een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in hoofdstuk 5 van de Woo. Een bestuursorgaan zal het verstrekken

van de gevraagde informatie achterwege kunnen (dan wel moeten) laten wanneer zich een of meer van de in artikel 5.1 en 5.2 van de Woo genoemde uitzonderingen en beperkingen voordoen.

Op basis van uw verzoek is gezocht naar de documenten die betrekking hebben op de bestuurlijke aangelegenheid tot het moment van de ontvangst van uw verzoek. Dat laatste moment is bepalend voor de reikwijdte van uw verzoek.

Gelet op de door u omschreven aangelegenheid is gezocht binnen de systemen van Gedeputeerde Staten. Bij de inventarisatie zijn ondergenoemde documenten aangetroffen:

1. WNB Geen vergunning of ontheffing nodig brief met zaaknummer 207935;
2. Inventarisatie prunus KvS, opgesteld door Ecologisch adviesbureau Duin en Delta, d.d. Augustus 2022 met kenmerk 1-207935;
3. Ecologisch werkprotocol bestrijding Am. Vogelkers KvS, d.d. 20 september 2022, met kenmerk 2-207935;
4. Overzichtskaart te bestrijden percelen 2022, gemaakt door Bureau Ruimte & Groen, d.d. 29-6-2022 met kenmerk 3-207935.

Overwegingen

De opgesomde documenten zijn beoordeeld of deze zich lenen voor openbaarmaking voor eenieder.

Hierbij is het algemene belang, dat is gemoeid met openbaarheid van overheidsinformatie, afgewogen tegen de belangen die in de artikelen 5.1 en 5.2 van de Woo staan. Bij deze beoordeling is gekeken of een van deze belangen zich verzet tegen openbaarmaking.

Bovendien is van belang op te merken dat in beginsel per eenheid van een document, zoals een alinea, moet worden beoordeeld of het belang van openbaarmaking van informatie opweegt tegen het belang van voornoemde weigeringsgronden en beperkingen.

Grenzen aan openbaarheid

De documenten worden gedeeltelijk niet openbaar gemaakt. De motivering voor het weglaten van deze gegevens is gelegen in de uitzonderingsgrond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo.

Persoonlijke levenssfeer (artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo)

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo blijft verstrekking van informatie achterwege wanneer het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van personen zwaarwegender is dan het belang van informatieverstrekking. Een dergelijk belang is aan de orde wanneer documenten gegevens zoals namen, maar ook meer indirecte gegevens bevatten waarmee de identiteit van de betrokken personen achterhaald kan worden.

In de documenten zijn namen, adresgegevens, een handtekening en een telefoonnummer aangetroffen. Openbaarmaking hiervan dient geen redelijk doel en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen weegt in dit verband zwaarder. Dit is anders als het personen betreft die naar de aard van hun functie in de openbaarheid treden of indien sprake is van een anderszins publiek persoon.

Openbaarmaking

Gelet op het voorgaande worden de documenten met inachtneming van artikel 5, tweede lid, aanhef en onder e van de Woo gedeeltelijk aan u openbaar gemaakt.

Wij verstrekken de documenten digitaal aan u. Dit Woo-besluit en de onderliggende documenten worden geanonimiseerd gepubliceerd op www.zeeland.nl/loket/woo-verzoek.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,
namens dezen,

mevr. mr. R.B. Jobse
Afdelingsmanager Personeel, Omgeving en Juridische Zaken

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.

Bijlagen:

1. WNB Geen vergunning of ontheffing nodig brief met zaaknummer 207935;
2. Inventarisatie prunus KvS, opgesteld door Ecologisch adviesbureau Duin en Delta, d.d. augustus 2022 met kenmerk 1-207935;
3. Ecologisch werkprotocol bestrijding Am. Vogelkers KvS, d.d. 20 september 2022, met kenmerk 2-207935;
4. Overzichtskaart te bestrijden percelen 2022, gemaakt door Bureau Ruimte & Groen, d.d. 29-6-2022 met kenmerk 3-207935.

Bezwaar

Belanghebbenden kunnen schriftelijk bezwaar maken tegen dit besluit bij:
Gedeputeerde Staten van Zeeland, t.a.v. de secretaris van de commissie voor bezwaarschriften,
Postbus 6001, 4330 LA Middelburg.

In het bezwaarschrift neemt u ten minste op uw naam en adres, de dagtekening van het bezwaarschrift, tegen welk besluit u bezwaar maakt en waarom. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend.

U moet het bezwaarschrift indienen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending. Overschrijding van de inzendtermijn kan ertoe leiden dat met uw bezwaren geen rekening wordt gehouden.

Als u overweegt bezwaar te maken, kunt u een informatiefolder aanvragen op telefoonnummer 0118-631000. U kunt de informatie ook downloaden via <https://www.zeeland.nl/bezwaar-maken>

Wij wijzen u erop dat het bezwaar niet de werking van het besluit schorst. U kunt een verzoek doen tot het treffen van een voorlopige voorziening. U richt het verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Zeeland-West-Brabant, locatie Breda, team bestuursrecht, Postbus 90006, 4800 PA Breda. Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd.

Provincie Zeeland
t.a.v. [REDACTED]
Postbus 6001
4330 LA MIDDELBURG

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Geen vergunning of ontheffing nodig voor Natuurherstelmaatregel 91 Prunus verwijdering Kop van Schouwen	207935	[REDACTED]	

Middelburg, 26 september 2022

Geachte [REDACTED]

Op 21 september 2022 ontvingen wij van u een verzoek om te verklaren dat voor het uitvoeren van natuurherstelmaatregel 91, het verwijderen van Amerikaanse vogelkers (prunus) op diverse percelen in en nabij de Kop van Schouwen geen vergunning of ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) vereist is. Als bijlage en onderbouwing bij uw verzoek zijn de volgende documenten aangeleverd:

- Inventarisatie Kop van Schouwen 2022, opgesteld door Ecologisch adviesbureau Duin en Delta, d.d. Augustus 2022, kenmerk 1-207935;
- Overzichtskaart te bestrijden percelen 2022, gemaakt door Bureau Ruimte & Groen, d.d. 29-6-2022, met kenmerk 3-207935;
- Ecologisch werkprotocol bestrijding Am. vogelkers KvS, d.d. 20 september 2022, met kenmerk 2-207935

U heeft geen vergunning of ontheffing in het kader van de Wnb nodig.

In het bovengenoemde rapport zijn de volgende activiteiten beschreven: verwijderen van Amerikaanse vogelkers (Prunus) op diverse percelen in of nabij Natura 2000-gebied Kop van Schouwen. De werkzaamheden worden buiten het broedseizoen 15 maart – 15 juli uitgevoerd.

Wanneer wordt gehandeld conform de beschrijving in het hierboven genoemde ecologisch werkprotocol bestrijding Am. Vogelkers KvS in samen hang met de inventarisatie Kop van Schouwen 2022, zijn wij van mening dat er geen sprake is van een significant negatief effect op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden en evenmin van een overtreding van de verbodsbepalingen met betrekking tot beschermde soorten. Er is dus geen vergunning vereist als bedoeld in artikel 2.7 lid 2 Wnb. Ook een ontheffing in het kader van de soortenbescherming van hoofdstuk 3 Wnb is niet nodig. Dit alles geldt onder de nadrukkelijke voorwaarde dat activiteiten conform de beschrijving in het hierboven genoemde ecologisch werkprotocol uitgevoerd worden. Afwijken hiervan kan betekenen dat een nieuwe afweging van de vergunning/-ontheffingsplicht gemaakt moet worden.

Overige wet- en regelgeving

Houdt u er rekening mee dat het bovenstaande niet wegneemt dat u altijd moet voldoen aan de zorgplicht, zoals verwoord in artikel 1.11 Wnb. Tot slot merken wij op dat het kan zijn dat voor het uitvoeren van de activiteit ook een vergunning/ontheffing/melding is vereist op grond van andere wet- en regelgeving.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met [REDACTED]. Deze medewerker heeft uw verzoek behandeld. Hij is bereikbaar op het telefoonnummer dat bovenaan deze brief is genoemd, of per e-mail via: [REDACTED]

Wij adviseren u een afschrift van deze brief, alsmede het hierboven genoemde rapport, aanwezig te hebben op de locatie waar de activiteiten worden uitgevoerd.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,
namens dezen,

mevr. mr. R.B. Jobse
Afdelingsmanager Personeel, Omgeving en Juridische Zaken

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.

INVENTARISATIE KOP VAN SCHOUWEN 2022

*Inventarisatie met betrekking tot het bestrijden van
Amerikaanse vogelkers Prunus serotina in het Natura 2000-
gebied Kop van Schouwen*

Augustus 2022

Duin en Delta
Ecologisch advies

In opdracht van

INHOUD

1. Inleiding
2. Terreinbezoek
3. Inventarisatie
4. Natura 2000
5. Soortenbescherming
6. Stikstof
7. Samenvatting en Conclusie
8. Literatuur

1 Inleiding

In opdracht van de provincie Zeeland (contactpersoon [REDACTED]) is in het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen een inventarisatie uitgevoerd naar het voorkomen van Amerikaanse vogelkers *Prunus serotina* (Prunus). Het betreft in deze derde fase van bestrijding van Prunus percelen die zijn aangemeld door de gemeente Schouwen-Duiveland, Stichting Renesse en particuliere eigenaren van tuinen, bungalowparken en campings voor een eerste ronde en voor landgoederen een 2^e of 3^e ronde (nazorg). In totaal gaat het om ruim 40 objecten.

Voor het merendeel van de objecten geldt, dat – met uitzondering van de landgoederen nrs 41 – 44 - deze buiten het Natura 2000-gebied zijn gelegen. Voor bestrijding worden voor deze gebieden geen aanvullende ecologische voorwaarden gesteld. Deze inventarisatie is dan ook met name een handleiding voor de aannemer voor de aanpak van de bestrijding en om daarmee uitzaai naar de Natura 2000-gebieden te voorkomen.

Voor zover objecten (deels) onderdeel zijn van het Beschermd Natuurmonument is per gebied vanuit Natura 2000 en vanuit soortenbescherming nader bezien of met betrekking tot het werkprotocol vanuit de natuurwaarden aanvullende voorwaarden bij bestrijding dienen te worden gesteld.

2. Terreinbezoek

Alle aangemelde objecten in meerdere percelen bevinden zich in de binnenduinen, de zogenaamde banpolders, Oosteren en Westernen Ban. Vanouds is het binnenduin, met uitzondering van de meer vochtige randen waar elzenmeten en later fruitboomgaarden aanwezig zijn, een open gebied met weinig opgaand hout en eeuwenlang agrarisch gebruikt als bouwland en weidegrond.

In de afgelopen decennia is deze situatie drastisch gewijzigd. In orde van grootte is ca de helft van de binnenduinen recreatief bebouwd en beplant, daarnaast heeft ook aanleg van bos plaatsgevonden (Gadrabos, Biesterveld, Westernen Ban). De andere helft van de binnenduinen is in 1978 aangewezen als Beschermd Natuurmonument en als gevolg van het begrazingsbeheer een open gebied gebleven. Waar begrazing ontbreekt, treedt aanvankelijk verruiging en daarna verbossing (met vooral *Prunus*) op zoals te zien is bij Verzicht, bij de Strandweg en in verwaarloosde elzenmeten en boomgaarden langs Hoogenboomlaan en Hoge Zoom.

Strikt genomen zou kunnen worden gesteld, dat het probleem met *Prunus* als invasieve exoot, voor de aanwezige natuurwaarden in het binnenduin zich beperkt tot de bestrijding in het open duin als natuurgebied, ware het niet dat de bessen van zaaddragende bomen en struiken in het recreatie- en beboste gebied naar het natuurgebied door vogels worden verspreid. Het is dan ook van doorslaggevend belang met name besdragende exemplaren (zaadbomen) uit het recreatie- en bosgebied te verwijderen. Opslag van zaailingen kan slechts worden bestreden door uitputting van de zaadbank ter plaatse en vergt meerdere schoonmaakacties. Tijdens het terreinbezoek is in hoofdlijnen gekeken naar de bestaande situatie waarbij gelet is op de aanwezige natuurwaarden en of er aanwijzingen zijn die duiden op het eventueel voorkomen van beschermde soorten planten en dieren binnen het object. Gelet de droogte van de percelen en het veelal ontbreken van natte

elementen is de aanwezigheid van kwetsbare soorten van pioniermilieus niet aan de orde. Bestrijding zal plaatsvinden buiten het broedseizoen maar bij de inventarisatie is mede gelet op de aanwezigheid van roofvogelhorsten. Deze zijn niet aangetroffen. Houtkap met significante effecten voor de geleiding van vleermuizen zou kunnen spelen bij het verwijderen van de vele Prunus in de zuidwestelijke berm van de Kloosterweg tussen zweefvliegveld en Maire maar is door de overblijvende bermbeplanting niet erg aannemelijk.

*Afbeelding 1. Grote zaadboom in natuurontwikkelingsgebied
Westeren Ban*

3. Inventarisatie

Particuliere tuinen in Nieuw-Haamstede, villawijk Westernenban ca. en bij Renesse

1. Fam. [REDACTED] 0,06 ha

Tuin met een enkele prunusstruik, ook kersenbomen aanwezig. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

2. Fam. [REDACTED] 0,06 ha

In de randbeplanting achterin de tuin 2 grotere zaadbomen plus de nodige struikopslag. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

3. Stichting Renesse Populierenlaan 23 Nieuw-Haamstede 0,08 ha

Achter in de tuin zaadbomen en -struiken, langs de randen wat opslag van zaailingen. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

4. Stichting Renesse sectie C nr. 3115 0,4 ha

Bosaanplant evenwijdig aan de Populierenlaan met veel opslag van Prunus, ook fructificerende struiken, vooral langs de randen. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

5. Stichting Renesse Torenweg 29 Nieuw-Haamstede 0,1 ha

Tuin met zware zaadbomen en wat opslag in de randbeplanting. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

6. Stichting Renesse Torenweg sectie C nr. 2237 0,51 ha

Bosstrook langs de Torenweg met schouwpad voor de watergang. Hier en daar enkele struiken, ook fructificerend. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

7. [REDACTED] Nieuw-Haamstede 0,08 ha

Enkele grotere struiken en wat opslag van zaailingen. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

8. Fam. [REDACTED] 0,08 ha

Een enkele zaadboom en wat opslag van struiken en zaailingen. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

9. Fam. [REDACTED] 1,25 ha

Achtertuint (Natura 2000-gebied) zaadbomen en veel opslag van struiken en zaailingen. Werkgebied vanaf de achterkant aanpakken, een werkgang aanhouden.

10. Fam. [REDACTED] 2,32 ha

Zaadbomen en veel opslag van struiken en zaailingen ook in het natuurgebied. Voor aanpak zie Badweg 4.

11. Fam. [REDACTED] 0,71 ha

Enkele struiken, deels fructificerend achter in de punt van de tuin. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

12. Fam. [REDACTED] 0,23 ha

Achterzijde tuin is Natura 2000-gebied en dient als zodanig vrij te blijven van inrichting. Hier zeer veel opslag van struiken en 1 -2jarigen. Aanpak vanaf de achterkant [REDACTED] is gewenst. In overleg met de eigenaar. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

13. Fam. [REDACTED] 0,20 ha

Evenals bij Binnenduin 33 vrijwel veldbedekking met struiken en zaailingen in het Natura-2000 gedeelte. Voor aanpak en ecologie zie no. 33.

14. Fam. [REDACTED] 0,17 ha

Idem dito als no. 39 maar ook met zware zaadbomen langs de rand van het perceel. Voor aanpak en ecologie zie no. 33.

15. Fam. [REDACTED] 0,31 ha

Evenals bij Binnenduin 33, 39 en 41 zeer veel opslag van zaailingen en struiken. Voor aanpak en ecologie zie no. 33.

16. Turrim BV Jonge Jan Boeijesweg 15 Burgh-Haamstede 5,5 ha

Voormalig voetbalveld, nu bouwlocatie met hoge randbeplanting. In de singelbeplanting rondom een enkele prunusstruik. Eigenaresse waarschuwt voor verwisseling met lijsterbes. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

17. Fam. [REDACTED] 0,42 ha

Langs de rand van het perceel op het dijkje een aantal zaadbomen, plaatselijk vrij veel opslag van struiken en zaailingen. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

18. Fam. [REDACTED] 0,9 ha

In deze voormalige elzenmeet als onderdeel van de Achterste bossen van het Watergat enkele fructificerende struiken en wat zaailingen. Opmerking eigenaar: bestrijding in de eerste fase niet geheel naar genoegen vanwege inzet zwaar materieel. Wil nazorg in handwerk. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

Stichting Renesse

19. Natuurontwikkelingsgebied "Westeren Ban" WTS OO F 1572 6,6 ha

Plaatselijk opslag van struiken bij grote zaadbomen. Vanuit de ecologie is mechanische aanpak vanaf rondgaand wandelpad mogelijk. Alertheid op voorkomen wegedoorn.

Gemeente Schouwen-Duiveland

20. Bermen Hoogenboomlaan WTS OO H 788 0,72 ha

Geen Prunus aangetroffen.

21. Bermen Hoogenboomlaan WTS OO L 612 1.59 ha

In het westelijk gedeelte in de berm en tussen wandel- en fietspad regelmatig zaadbomen en fructificerende struiken. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

22. Vroonweg zuidelijke berm WTS OO A 1176 0,27 ha

Geen Prunus aangetroffen.

23. Waterberging Korenbloemlaan noord- en zuidzijde WTS OO C 2925 en C 2455 1.36 en 0,50 ha

Overall zaadbomen en plaatselijk veel opslag. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

24. Zweefvliegveld Haamstede WTS OO C 467 36,1 ha

Langs het wandelpad aan de noordkant van Fletcher hotel tot waterberging tal van zaadbomen en plaatselijk veel opslag. Vanuit deze haard ook regelmatig zaailingen op het vliegveld. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

25. Overhoek bij vliegveld WTS OO C 466 0,08 ha

Rondom deze voormalige brandweerput enkele zaadbomen. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

26. Kloosterweg zuidwestelijke berm tussen Moolenbosch en Fletcher hotel

Talrijke aanwezigheid van zaadbomen in de wegberm. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

Afbeelding 2. Opslag van Prunus langs de Kloosterweg te Burgh-Haamstede

27. Westeren Ban WTS OO F 1863 0,81 ha

Enkele prunusstruiken in de beplanting langs de weg en in het groene overhoekje aan de noordkant. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

28. Tussen Groenewoud en Zeepe WTS OO F 545 1,04 ha

Deel van het duingebied met solitaire Prunus; enkele zware zaadbomen. Kwetsbaar gebied. Vanuit de ecologie wordt handwerk aanbevolen om terreinbeschadiging te voorkomen.

29. Wandel/fietspad achter Zeepeduinen WTS OO E 2952 0,86 ha

Geen Prunus aangetroffen.

Afbeelding 3. Opslag van Prunus langs de noordkant van het Vliegveld

30. Wandel/fietspad achter Zeepeduinen WTS OO C 2996

In de bermbeplanting langs de oostkant hier en daar een zaadboom. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

31. Berm wandel/fietspad achter Zeepeduinen WTS OO C 3000

Geen Prunus aangetroffen.

32. Berm wandel/fietspad achter Zeepeduinen WTS OO C 2997

Geen Prunus aangetroffen.

Bungalowparken en campings

33. Camping Duinhoef Scholderlaan Renesse ca 3 ha

Op de wal langs de noordkant van de camping enkele grote zaadbomen. In het overig deel van de camping geen Prunus aangetroffen. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

34. Caravanparkje J. Angenent Jonge Jan Boeijesweg 10 Burgh-Haamstede
2,5 ha

Bij de ingang grote zaadboom, ook Prunus in erfbepanting van de caravans en volop opslag van oude zaadbomen aan de buitenkant van het parkje. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

Afbeelding 4. Opslag van Prunus in de tuinen van Westeren Ban, grenzend aan de Jonge Jan Boeijesweg

35. Vakantiepark Schouwenduin Jonge Jan Boeijesweg Burgh-Haamstede 3 ha

Op het park zelf geen Prunus maar in het aan de zuidkant gelegen uitloop- en sportgebied van het park massale opslag van zaailingen en struiken. Veel struiken hebben al gefructificeerd. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

36. Camping De Duinhoeve Maireweg Burgh-Haamstede 47 ha

Aan de achterkant van de camping op de grens met Biesterveld af en toe Prunus in de singel, goed bereikbaar omdat langs de gehele camping een onderhoudspad aanwezig is. In het “overloopweitzje” met natuurlijke duinvegetatie aan de noordkant op de grens met de Vluchtheuvel lokaal veel opslag van Prunus. Vanuit de ecologie geen extra aanvullingen op de werkgang.

37. Bungalowpark Zeeduin Hogeweg tegenover hotel Ter Duin Burgh-Haamstede 1,13 ha

Vroegere boomgaard achter de Zeepeduin. Alleen aan de achterzijde langs de rand met het Zeepe wat opslag van Prunus. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

38. Camping Groenewoud Groenewoudswegje Burgh-Haamstede 18 ha

Verspreid op de camping Prunus, in de randbeplanting. Vooral achter in de camping richting zweefvliegveld en stortplaats groenafval ook grote zaadbomen. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

39. Camping In de Boogerd Vertonswegje Burgh-Haamstede 12 ha

Achter in de camping bij de duinplasjes en stortplaats van groenafval opslag van Prunus, hier ook zware zaadbomen. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

40. Camping Julianahoeve Renesse 40 ha

Aan de oostkant ligt het recreatieterrein van de camping begrensd door de Luieweg. In de randbeplanting veel zaadbomen en struiken met bessen, ook de

nodige opslag van zaailingen. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

Landgoederen

41. Landgoed De Vluchtheuvel Hoogenboomlaan Renesse 87 ha

In het duingebied oostelijk van het Duinhoevepad geen Prunus aangetroffen. Wel hier en daar vuilboom en wegedoorn. In het bosje van de Vluchtheuvel hier en daar opslag bij afgezaagde zaadboom. Aan de achterzijde van het bosje bij de voor het vee opengemaakte doorgang tussen duin en Voorpolder veel opslag van zaailingen en struiken na eerdere bestrijding. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

42. Biesterveld Vroonweg Renesse 42 ha

Bij de entree van het laantje in het bos aan de noordkant massale opslag van zaailingen en struikjes, aan de andere kant alleen in de niet beweide berm. In het bos waar de huizen staan langs de randen en op open plekken veel opslag. Aan de zuidkant van het bos op de overgang naar de heide waar elzenhout is afgezet enkele zaadbomen.

In het eikenbos grenzend aan Gadra vooral opslag langs de rand en op open plekken. In het eikenbos aan de noordkant grenzend aan camping de Duinhoeve opslag langs de bosrand.

Vanuit de ecologie geen extra aanvullingen op de werkgang.

43. Landgoed de Prinsenhoeve Hoogenboomlaan 19 Renesse 25 ha (plus 0,32 ha van Stichting Rietnesse)

In de voormalige elzenmeten rond de Prinsenhoeve zijn in de eerste fase alle talrijke zaadbomen verwijderd. Door het open maken van de beplanting is er veel meer lichtval, waardoor kieming van zaailingen van Prunus (en braam) uit de zaadbank vollevelds heeft plaatsgevonden (in totaal 7 ha).

Eigenaar heeft voor de bestrijding en uitputting van de zaadbank voorkeur voor schapenbegrazing met een verplaatsbaar raster met netten in een roulatiesysteem en is bereid de schapen voor eigen rekening aan te schaffen als de provincie het raster betaalt. Eigenaar is van mening dat hiermee zo spoedig mogelijk dient te worden begonnen en niet tot het najaar kan worden gewacht. In de elzenmeet langs de Hoogenboomlaan dient nazorg van vergeten struiken plaats te vinden. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

In de tuin van het aangrenzende Rietnesse een enkele eerder afgezaagde zaadboom met opschot, die geheel kan worden verwijderd. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

44. Landgoed Het Watergat Hoogenboomlaan Renesse 23,3 ha

De elzenmeten van de Achterste bossen dienen in deze 3^e fase van bestrijding te worden nagelopen op vergeten struiken en nieuwe opslag.

Het hoger gelegen zuidelijk gedeelte van het bosgebied tot aan de Julianahoeve leent zich goed voor bestrijding van opslag door schapenbegrazing. Ook de eigenaar is voorstander van deze aanpak. Vanuit de ecologie geen aanvullingen op de werkgang.

Afbeelding 5. Opslag van Prunus in open bosperceel op landgoed Biesterveld

4. Natura 2000

De ligging van **particuliere tuinen in Nieuw-Haamstede, villawijk Westeren Ban c.a. en bij Renesse** bevindt zich op een kleine uitzondering na buiten het Natura 2000-gebied. Voor de aanpak van Prunus worden voor deze particuliere tuinen geen nadere voorwaarden met betrekking tot de bestrijding gesteld.

Zowel in Nieuw-Haamstede als in de villawijk Westerenban doet zich de situatie voor, dat enkele woonkavels zich uitstrekken tot in Natura 2000-gebied waar niets mag worden veranderd en dus ook geen tuinarchitectuur heeft plaatsgevonden. Eigenaren gaan hiermee om middels een scheiding met een raster tussen tuin en natuur (om de damherten buiten te houden) en een niets doen beheer in het natuurgedeelte.

Het betreft in Nieuw-Haamstede de kavels Badweg 4, 6 en 8 die uitlopen tot in de binnenduinen, begroeid met droog heischraal grasland (H2130 subtype C) waarin Prunus opslaat. In de villawijk Westerenban doet zich een vergelijkbare situatie voor op Binnenduin 25, 33, 39 en 41. In de natuurkavels, begroeid met open bos van eik en berk vindt massaal opslag plaats van Prunus met uitzaai naar het achterliggende Natura 2000-gebied, begroeid met droog heischraal grasland (H2130 subtype C). Beide gebieden zijn bij bestrijding zonder natuurschade aan te richten goed te bereiken vanuit de achterzijde van het particulier eigendom.

Het **natuurontwikkelingsgebied “Westerenban” (nummer 19)** is eigendom van de Stichting Renesse en fungeert vooral als wandelgebied voor de bewoners van de villawijk en mensen van camping Ginsterveld. Het is geen Natura 2000-gebied. De aanpak van de bestrijding kan overzichtelijk plaatsvinden vanaf het rondlopende wandelpad en het onderhoudspad langs het raster van camping Ginsterveld.

De eigendommen van **de Gemeente Schouwen-Duiveland (nummers 20 – 32)** beslaan hoofdzakelijk bermen van wegen en paden en vallen niet onder de status van Natura 2000. Uitzondering hier op vormt het zweefvliegveld (nummer 24) dat wordt geïnfiltreerd met Prunus vanuit de noordelijke rand waar veel zaadbomen staan en vanuit de gemeentelijke waterberging. Het zweefvliegveld is begroeid met droog heischraal grasland (H2130 subtype C) en bestrijding van Prunus kan goed plaatsvinden zonder natuurschade aan te richten aan de aanwezige vegetatie.

Een andere uitzondering betreft een klein stukje binnenduinrand (H2180

subtype C) tussen Groenewoud en Zeepe (nummer 28). Vanwege de kwetsbaarheid van de vegetatie dient bestrijding van Prunus hier in handwerk te worden uitgevoerd.

De ***bungalowparken en campings (nummers 33 – 40)*** vallen niet onder de status van Natura 2000. De opslag van Prunus in randbeplanting en uitloop terrein voor wandelen en sport en spel kunnen vanaf de onderhoudspaden zonder voorwaarden voor de werkgang worden aangepakt.

De grote particuliere ***Landgoederen (nummers 41 – 44)*** maken deel uit van het Beschermd Natuurmonument en zijn Natura 2000-gebied. In deze 2^e of 3^e ronde van bestrijding van de landgoederen gaat het met name om opslag van zaailingen ter plaatse van eerdere bestrijding en vergeten struiken (nazorg). Dat betreft dan met name bospercelen en elzenmeten waar door grotere lichtinval na bestrijding veel zaailingen zijn gekiemd. Aantasting van kwetsbare natuur of vegetatie is hier niet aan de orde. Enkele eigenaren hebben ter plaatse schapenbegrazing in vakken voorgesteld om de zaadbank uit te putten. Op basis van eerdere ervaringen zou, in plaats van mechanische aanpak, waar mogelijk deze meer efficiënte manier van bestrijding kunnen worden gefaciliteerd.

5. Soortenbescherming

Zoals eerder gesteld vindt bestrijding van *Prunus* plaats buiten het broedseizoen en naar blijkt uit de inventarisatie in weinig kwetsbaar droog heischraal grasland en in opengemaakte bospercelen en voormalige elzenmeten. Volgens de Wet Natuurbescherming (2017) en de habitatrichtlijn is gecontroleerd op de aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarvoor komen groenknolorchis en glad biggenkruid voor de Kop van Schouwen in aanmerking.

Groenknolorchis komt in het droge duin niet voor en beperkt zich op de Kop van Schouwen door een zeldzame aanwezigheid op zout – zoet overgangen in een vochtigheidsgradiënt. Glad biggenkruid is een soort die in het droge, met name in het stikstofarme duin van de Kop van Schouwen wel kan worden aangetroffen. In tegenstelling tot de landelijke zeldzaamheid is de soort op de Kop van Schouwen en de rest van Zeeland niet echt zeldzaam te noemen (Meininger 2018). In geen van de objecten is tijdens de inventarisatie glad biggenkruid waargenomen.

Het konijn is tegenwoordig een schaarse bewoner van het open duin en komt in de open bospercelen en elzenmeten niet voor. Dat geldt ook voor de kleine marterachtigen. Het voorkomen in de te bestrijden gebieden van amfibieën als rugstreeppad (poelen) en levendbarende hagedis (open duin) is niet aannemelijk.

6. Stikstof

Voor eventuele stikstofemissies tijdens de werkzaamheden voor het beheer van het Natura 2000-gebied zal er geen toets nodig zijn. Mede door artikel 2.7 lid 2 WNB, en ook door de Spoedwet Aanpak Stikstof van 18 december 2019.

7. Samenvatting en Conclusie

Voor ruim 40 objecten met meerdere percelen is in het Natura 2000-gebied Kop van Schouwen een inventarisatie uitgevoerd met betrekking tot de bestrijding van *Prunus*. Het zijn objecten van de gemeente Schouwen-Duiveland, Stichting Renesse en tuinen van particulieren, bungalowparken, campings en landgoederen. Met uitzondering van de landgoederen en enkele

kleine objecten zijn deze gelegen buiten het Natura 2000-gebied. Een aanvullend ecologisch werkprotocol is vanwege het ontbreken van kwetsbare natuurwaarden in tuinen, parkjes en campings niet nodig. Het is derhalve vooral een handleiding voor de aannemer waarbij geen aanvullende voorwaarden vanuit de ecologie worden gesteld.

Voor de Natura 2000-gebieden worden een enkele keer zo nodig aanvullende voorwaarden vanuit de ecologie dan wel de werkgang bij bestrijding gesteld. Bij de landgoederen is daarbij de overweging van belang, dat het een 2^e of 3^e ronde betreft van ter plaatse eerder uitgevoerde bestrijding (nazorg). Het gaat daarbij om opslag uit de zaadbank in weinig kwetsbare bospercelen.

8. Literatuur

Meininger P.L. (red.). 2018 *Flora Zeelandica. Verspreiding van wilde planten in het Zeeuwse landschap in heden en verleden*. FLORON, Nijmegen

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

BESTRIJDING EN VERVOLGBEHEER EXOTEN KOP VAN SCHOUWEN - 2022

Natuurherstelmaatregel 91

Datum: 20 september 2022

In dit ecologisch werkprotocol wordt aangegeven welke randvoorwaarden meegegeven worden aan de opdrachtnemer. Het betreft randvoorwaarden vanuit de Wet natuurbescherming t.a.v. het uitvoeren van werken en nabeheer in natuurgebieden. Deze randvoorwaarden zijn van kracht naast de reguliere wetgeving over de omgang met flora en fauna.

Algemeen

In het werkgebied wordt o.a. rooiwerk en maaiwerk uitgevoerd met als doel het verwijderen van invasieve exoten (Amerikaanse vogelkers).

Dit werkprotocol vormt de vereiste schriftelijke instructie aan alle betrokkenen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie aanwezig te zijn en onder alle betrokken werknemers bekend te zijn.

Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.

- De vereiste administratieve bepalingen worden hier buiten beschouwing gelaten;
- Het uitvoerend personeel is naar vermogen alert op de aanwezigheid van niet aangeduide zwaarder beschermde plant- en diersoorten;
- Het ecologisch werkprotocol en eventuele verspreidingskaarten zijn te allen tijde op het werkterrein aanwezig;
- De uitvoerder zorgt ervoor dat alle betrokken werknemers voorafgaand aan de werkzaamheden bekend zijn met het ecologisch werkprotocol en de aanwezige soorten in het plangebied;
- De werknemers in het veld zijn naar vermogen alert op de aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten in het veld; bij onvoorziene situaties treden zij in overleg met de toezichthouder en wordt contact opgenomen met de betrokken beheerder van het gebied;
- Uitvoering van de werkzaamheden vindt plaats buiten het broedseizoen (15 maart - 15 juli).
- Men dient alert te zijn op eventuele late broedgevallen;
- De werkzaamheden worden uitgevoerd bij daglicht, tussen zonsopkomst en zonsondergang;
- Tijdens de uitvoering van de maatregelen dient altijd de zorgplicht in acht te worden genomen. Dit houdt in dat er volgens normaal gebruik zorgvuldig gewerkt moet worden, waarbij indien mogelijk verstoring van fauna wordt voorkomen. Actief doden van dieren is altijd verboden;
- Bij de werkzaamheden worden geen kunstmatige lichtbronnen ingezet. De voertuigen die voor uitvoering van de werkzaamheden worden gebruikt mogen tussen zonsopkomst en zonsondergang in verband met de veiligheid van uitvoerend personeel licht voeren indien weersomstandigheden (bijv. mistig weer) daartoe aanleiding geven;
- Afval wordt gescheiden opgeslagen en afgevoerd. Na uitvoering van de werkzaamheden (en indien noodzakelijk tussentijds) wordt het werkterrein nagelopen op eventueel aanwezig zwerfafval (prikronde);
- Voorafgaand aan de uitvoering dient een flora en faunacheck (met name broedvogels/late broedgevallen) te worden uitgevoerd door een deskundig ecooloog al dan niet in samenwerking met de beheerder van het gebied.

Maai- en rooiwerken

- Voorafgaand aan de werkzaamheden worden door de opdrachtgever, in samenspraak met de aannemer, de werkterreinen, aan- en afvoerroutes duidelijk gemarkeerd. Dit gebeurt door een deskundig ecooloog in samenspraak met de beheerder van het gebied, die bekend is met de aanwezigheid van streng beschermde soorten. Deze markering moet aan alle betrokken kenbaar gemaakt worden en hiervan mag niet worden afgeweken;
- Alle bekende locaties van strenger beschermde planten en dieren worden voorafgaand aan de maatregelen gemarkeerd en gespaard.
- Gelet op de te verwachten aanwezigheid van konijnen holen is het wenselijk dat deze vooraf worden gemarkeerd om beschadiging tijdens uitvoering van de werkzaamheden te voorkomen.
- Instructies en markeringen worden ten alle tijden gerespecteerd tijdens alle mogelijke werkzaamheden;
- Verwerken vrijkomend materiaal mag uitsluitend op de vooraf aangewezen/vastgestelde depotlocaties;
- Tijdelijke depots (met maaisel/groenafval) mogen maximaal 10 werkdagen in het werkgebied aanwezig zijn. Opdrachtnemer dient te voorkomen dat dieren zich gaan vestigen in/op tijdelijke depotlocaties. Verwerken vrijkomend materiaal mag uitsluitend op de vooraf aangewezen depotlocaties, op terreindelen waar geen kwetsbare graslandvegetaties voorkomen;
- Rekening houden met vluchtmogelijkheden voor kleine zoogdieren;
- Zoveel mogelijk van 'binnen naar buiten' maaien met zo min mogelijk werkpaden, zodat dieren de kans krijgen om alsnog te vluchten.

Materieel en rijsporen

- Betreding terrein uitsluitend met rupsvoertuigen met beperkte asdruk en/of materieel met lage bandenspanning/dubbel lucht, conform de eisen zoals aangegeven in de werkomschrijving/bestek;
- Aan- en afvoerroutes worden vooraf bepaald en er wordt niet van deze routes afgeweken tijdens de werkzaamheden. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bestaande werkpaden;
- Werk uitvoeren onder droge weers- en/of terreinomstandigheden (niet in natte periode);
- Beschadiging van de bodem dient te worden voorkomen door het gebruik van licht materieel, het niet berijden van afgewerkte stukken en eventueel het gebruik van rijplaten. Beschadigingen dienen, ondanks de genomen voorzorgsmaatregelen, te worden hersteld binnen de uitvoeringsperiode;
- Buiten werktijden de machines opstellen buiten Natura 2000 gebied. Alleen indien dit niet mogelijk is de machines opstellen op de aangewezen depotlocatie of bij de ingang van het werkgebied;
- Wanneer materieel binnen het Natura 2000-gebied wordt opgesteld dient gebruik gemaakt te worden van een olie-absorberend doek om olie en/of brandstofverontreiniging te voorkomen;
- Het opstellen van aggregaten binnen het Natura 2000-gebied is niet toegestaan;
- Machines en materieel dagelijks controleren op lekkages hydrauliek en brandstofleidingen om verontreiniging te voorkomen. (inzet biologische smeermiddelen);
- Het plegen van onderhoud, het ververset van olie en het aftanken van machines en materieel binnen het plangebied/Natura 2000-gebied is niet toegestaan;
- Bij gebruik van kleine machines de eisen/voorschriften volgens zoals aangegeven in de offerteaanvraag/PVE/het bestek. Wanneer er geen eisen/voorschriften voor kleine machines zijn opgenomen dan machines op Aspen brandstof toepassen en biologisch afbreekbare kettingolie;
- Voor het uitvoeren van de werkzaamheden wordt uitsluitend gebruik gemaakt van materieel cq. voertuigen die vallen binnen de Euro 5 normering. *TER INFO: Euro V, Euro 5 of Euro5 (Europese richtlijn 99/96/EC) is de emissienorm voor voertuigen die in de Europese Unie in oktober 2009 van kracht zijn worden;*
- Het materieel dient een maximaal bronvermogen van 110 d(B) te bevatten en het werk wordt uitgevoerd met goedgekeurd, schoon, en lekvrij materieel;

- Het in bedrijf zijnde materieel moet zodanig uitgerust zijn en gebruikt worden, dat olie-en/of brandstofverontreiniging van de bodem en het grondwater niet kan optreden.

Overige randvoorwaarden / mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten op gebiedsbescherming en soortbescherming te voorkomen c.q. te beperken dienen bij de werkzaamheden de volgende maatregelen te worden toegepast.

Deze maatregelen dienen onder begeleiding van een deskundig ecoloog te worden uitgevoerd:

- Bij aanwezigheid vogelnesten tijdens uitvoering bepaald de ecoloog de fasering en verstoringafstanden (waarmee vernietiging van nesten door de werkzaamheden wordt voorkomen);
- Rijroutes dienen gecontroleerd te worden op aanwezigheid van konijnenholen in de directe nabijheid. Evt. aanwezige konijnenholen dienen te worden gemarkeerd.

